

***

СЕГОДНЯ В НОМЕРЕ:

Кызы сессия басталды.

***

Сессию — на хорошо и отлично!

***

Өнер — ез еншің.

***

Научный форум студентов социалистических стран.

***

Барлық елдердің пролетарлары, бірігіндер!

ОРГАН ПАРТКОМА И РЕКТОРА КАЗАХСКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО КРАСНОГО ЗНАМЕНИ ГОСУДАРСТВЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА им. С. М. КИРОВА

1978

СРЕДА

18

ЯНВАРЯ

1—2
(1054—1055)

Газета издается
с 20 апреля 1948 года

Цена 2 коп.

В КОМИТЕТЕ КОМСОМОЛА

10 января состоялось совместное заседание комитета комсомола и учебно-воспитательной комиссии университета. Обсуждался вопрос о подготовке к зимней экзаменационной сессии. Рассматривалось также решение общего собрания студентов 401 группы физического факультета (комсорг Ладо С.) о достойной встрече XVIII съезда ВЛКСМ.

401 группа физического факультета приняла решение — сдать сессию без единой тройки, все члены группы участвуют в VII-ом Всеюзном конкурсе по обществен-

ным наукам, истории ВЛКСМ и международного молодежного движения, являются активными участниками общественной жизни факультета и университета.

Комитет комсомола одобрил инициативу 401 группы.

Намечен ряд мероприятий по подготовке к зимней экзаменационной сессии. Создан штаб экзаменационной сессии во главе с заместителем секретаря комитета комсомола по учебно-воспитательной работе Айгуль Кенжебаевой. В штаб вошли председатели УВК факультетов и учебные сектора.

ОБРАЩЕНИЕ

101 группы физического факультета ко всем студентам Казахского ордена Трудового Красного Знамени государственного университета им. С. М. Кирова.

Дорогие студенты!

В дни наполненные для нас, будущих специалистов, подготовкой к зимней сессии, внимание всего советского студенчества приковано к главному экзамену, который держит перед партией наш молодежный союз — XVIII съезд Ленинского комсомола.

Подготовка к этому форуму передового отряда молодежи страны проходит в обстановке небывалого трудового и политического подъема, вызванного решениями Декабрьского (1977 г.) Пленума ЦК КПСС. 1978 год — год ударного труда и наша задача отличной учебой, общественно-политической активностью ознаменовать юбилейный год — год 60-летия Ленинского комсомола.

Наша главная задача — это систематическое и глубокое овладение теоретическими знаниями и практическими навыками по избранной специальности, приобретение навыков организации массово-политической и воспитательной работы, активное участие в общественно-полезном труде.

Проверкой нашего отношения к учебе являются экзаменационные сессии. И сейчас, в преддверии зимней экзаменационной сессии, мы, студенты 401 группы физического факультета, обращаемся ко всем студентам университета с призывом с честью выдержать этот экзамен, ознаменовать год 60-летия Ленинского комсомола — отличной учебой и достойно встретить XVIII съезд Ленинского комсомола.

Наша группа обязуется сдать зимнюю сессию без единой тройки. Все студенты активно участвуют в общественной жизни факультета и университета, приняли участие в VII Всеюзном конкурсе по общественным наукам, истории ВЛКСМ и международного молодежного движения.

Успешная сдача зимней экзаменационной сессии будет нашим лучшим ответом на Письмо ЦК КПСС, Совета Министров СССР, ВЦСПС и ЦК ВЛКСМ партийным, советским, хозяйственным, профсоюзов и комсомольским организациям, трудящимся Советского Союза о развертывании социалистического соревнования за выполнение и перевыполнение плана 1978 года и усиление борьбы за повышение эффективности производства и качества работы.

Ленинский завет — учиться — был, есть и будет боевым знаменем всех поколений студенчества.

«Ни одного отстающего, ни одного неуспевающего комсомольца в группе!»

Обращение принято на общем собрании студентов 401 группы физического факультета 7 января 1978 года.

ЭТО НАША С ТОБОЙ БИОГРАФИЯ

ния Программы, утвердил Устав Союза и избрал Центральный Комитет РКСМ. Союз заявил о своей солидарности с Российской коммунистической партией (большевиков) и поставил своей целью распространение идей коммунизма и вовлечение рабочей и крестьянской молодежи в активное строительство Советской России.

***

II Всероссийский съезд РКСМ проходил с 5 по 8 октября 1919 года. Было выбрано 429 делегатов. В то время в РКСМ была 491 организация, объединяющая более 96 тысяч членов РКСМ.

Съезд прошел под знаком сплочения сил молодежи для защиты Родины от нападения белогвардейцев и иностранных интервентов. Он постановил провести мобилизацию членов Союза для защиты республики и обслуживания фронта и тыла Красной Армии.

Съезд принял основные положе-

РЕПОРТАЖ

ТАМАША, ЖАҢАША...

Ертегілік. Айнала аппак. Күн кірпітері ақ шолпылы Алатаудың шыңқау шындарынан шанышыла купал, шапак шаша бастады. Бір шеті карт Алатаудың бектерін ала ботаника бағымен үштасып жаткан КазГУ калашығы жылдың кай мезгілінде келсенізде көрікті де көркем кейіпнен айрылмайды. Мұнда жыл өткен сайын есем гимн раттар салынып, студенттердің кішігірім калашығына айналып келеді. Міне, осы арадан устіміздегі оку жылы тағы да бір күрүлес бой көтеріп, студенттерге есігін айқара ашты. Ол — биология

Бұл күндөрі мұнда да кызы сессия копырулғын қытты. Эдette-

мекбаева сияқты студенттер де оку озаты атанумен қатар, когамдық жұмыстарға белсene қатысып, факультет мақтандышина айналды.

Факультет әкімшілігі студенттердің қызы сессияны табысты

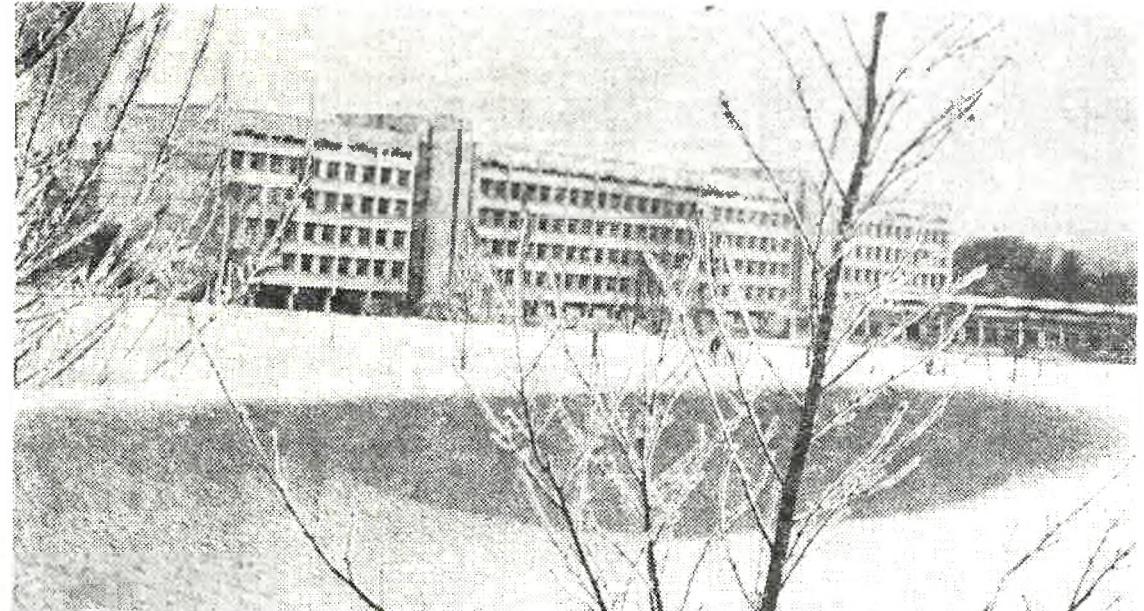
аяқтауына жан жақты жағдайлар жасаған. Оқытушылар алдын ала жасалған кесте бойынша студенттер арасында аптасына бірнеше консультациялар өткізіп тұрады. I-ши курс студенттерінің сынаққа дайындалуына жогары курс студенттері бағыт-бағдар беріл жүргізіледі. Міне, осы арадан устіміздегі оку жылы тағы да бір күрүлес бой көтеріп, студенттерге есігін айқара ашты. Ол — биология

Бұл күндөрі мұнда да кызы сессия копырулғын қытты. Эдette-

— Факультеттің оку базасы

лым академияның академиктері, М. Шегаева, Н. Удольская сияқты корреспондент мүшелері, 12 ғылым докторлары, 61 ғылым кандидаттары, оқытушылар студенттерге дәріс береді.

Мен әр нәрсеге байыппен қарап, кафедралар мен лабораторияларды арапал жүрмін. Әр есіктің алдынан кітапқа шұқия қалған студенттердің жиһездестіруге болады. Осы заманғы ғылым мен техниканың соңғы жетістіктеріне бағланысты жабдықталған аудиториялардың іші әрі жаңы, әрі көпілді. Міне, біз енгіз мына белгемін, іші өнгеше. Жаңа танаға осімдіктер алемін арапап жүрген едік.

гідей студенттердің карбалас күндері мен қауырт қымылдары басталған. Өйткені бұл кезең әр студенттің үақыт өлшемін өзгерлердей емес өзгеше сезініп, кастерлейтін кезі ғой. Барлық курс айлар бойы алған білімдерін сарапқа салар сынаққа ширірып, нара тауеклемен келіп отыр. Олар өзера социалистік жаңырса қатысып, Кі-

жыл сайын жаңарып, жақсара тусуде. Айыстан білім іздел келген жаңа жақты париямымыз бен үкіметі міз жан-жақты әкелік камқорлық жасап келеді. Оған осы жана окукорпусының пайдалануға берілгенін мысалға келтірсек те болады. Ғылым мен техниканың соңғы жетістіктері мен жабдықталған лабораториялар мен кабинеттер студенттердің меншігіне еркін берілген. Қазір онда студенттер жыл бойы алған білімдерін сарапқа салуда, — дейді факультет деканының орынбасары Пейсен Тұлбаев.

Іә, Пейсен Тұлбаев ағай айтса айтқандай, сонау 1934 жылы отау тігіп, шаңырақ көтерген факультеттің бейнесі бүгінгі күні адам танымастай езгерді. Алғаш 2-ака кафедрада 50 студент білім алса, казір 10 кафедра, 4-проблемалық, 1-арнаулы лаборатория 600 студент пен факультеттің 300 оқытушылары мен қызыметкерлерінің жағетін толық ақтауда. Ол кезде білімді мамандар жетіспей, лекциины Москва мен Ленинградтан арналы келген профессорлар оқыса, бұл күндөрі Т. Даражанбаев, К. Бияшов сияқты Қазақ ССР Фы-

нді құс патшалығының мекен жайына еніп кеткен сияқтымыз. Қайда қарасаң да қонақтап отырыған құстарды көресің. Мына шетте ақша кардай ақ халатты студенттер сынақ тапсыруда. Кез келгені алған билеттеріне мүдірместен жауап беруде. Олардың барлығына тән бір нәрсе — емтихан сұратына тиянақты менгеруінде.

Факультеттегі түрлі ғылыми үйрмелерде 120 студент қытасыда.

Е. Ахметова, Т. Шайкенов сияқты студенттердің алғашқы

ғылыми жұмыстары республикалық байқауларға ұсынылды. Сондай-ақ олар Тарту университетінде барып студенттердің бүкіл одактық ғылыми конференциясына қатысып, арнаулы дипломмен нараттады.

Қызы сессия әр студент үшін үлкен сын. Жыл бойы алған білімін сарапқа салатын студенттер бұл күндөрі уақытпен санаспай сабакқа дайындалуда. Олардың жуздерінде нұр ойнап, білімге деңгеп күштарлық алға жетелейді.

К. АСАУОВ,
журналист

Суреттерде: 1. Биология факультетінің жана окукорпусы.
2. Доцент З. П. Коженкова студенттерге консультация беруде.
3. Лениндік стипендият З. Айтанау.

Университет

ТЭРТИП

КУЗЕТИНДЕГІЛЕР

Тұнық қызың кештердің бірі. КазГУ калашығы қарандырылған құшағына енген, бірак осына студенттер жатақханаларының жыныдаған шыркеттери мұнда күндізгі тіршіліктің қыза түспесе әлі саябырламағанын көрсетеді.

Қайсының бөлмесіне кіре қалсаңыз да 4-5 тен бас қосып, қызу ағым-дүкен күрүп отыргандары. Бұл күндізгі көрін-білгендері жайлышталас-шікір, алдебір қызықты жайттең тұған өзіл-күлкілер болуы мүмкін. Қейде өзінің де бұларға еркіс елтіп, қатарына қосылып кеткіңіз келеді. Енді бірінің бөлмесіне кірсеңіз ашапалапыз тап-түпнектай, тап-таза, бәрі орын-орнында. Бұл бөлменің қызы баланің скені бірден аңғарылады. Бірімен-бір жой гана әңгімелесіп, жыныс күлісіп отыргандары. Бірақ, бір өкініштің көйдің осы бір жай шарт бұзылып жатады. Дөрекі дауыс, айқай-шуды, дауыраға салынған сұрықтың әндерді естісіз. Бұларды жасаушылар да өздеріміздің студенттер. Бірақ бұлар сол сәтінде осыларының көшілікке унамайтының кеперіне де ілмейді. Шаршап қайтқан курбыларының дұрыс тынығына кедерін көлтегеріндең үқпайды да. Қоға — көрнеү дөрекі тірліктерімен жатақхана тәртібін бұзғандарын мойындағылар да келмейді.

Тұнің сағат 10 да заң факультетінде 9-жатақханасының кезекшісінен сигнал келіп түсті. Элдебіреу косалың есікті бұзып кірген. Оперативті комсомол жасақшыларының тобы дер кезінде келіп жетті. Тәртіп бұзуши табылып, үсталды. Ол бұрын осы факультетте оқыған, қазір шығып кеткен Г. А. Бочарников екені анықталды. Арап ішіп, көпе-көрнеү мемлекеттік мүлкіне зиян келтірген, бұзакылық іс-арекетін үшін тиісті орынға тапсырылды. Мұндай қалай болса солай, олқысоляқ жүретін, бетімен тірлік етуді үннатын, әлі күнге дейін студенттік тәртіпке үйрепе алмай, одан бойын аулақ салып жүретін тәртіп бұзушилармен үздіксіз күрес жүргізіліп келеді.

Біздің оперативті комсомол жасақшыларының 6 жылдан асты. Бұл мезгіл калыптасу, үйимдік жағынан нығаю, комсомол жасақшыларының студенттермен жүргізетін жұмыс әдістері мен тәсілдерін жетілдіру жылдары болады.

Студенттермен жүргізілетін комсомол жұмысының жемісті болуының басты көзі партиялық басшылықта болып отыр. Бұл басшылық комсомол жасақшыларының арасындағы партиялық үткіндықтың нығайтумен тікелей байланысты. Жасақшылар кұрамы С. Құрманов, Т. Бексұлтанов сияқты коммунисттермен күштілген. Олар жасақшылар арасына өздерімен бірге саяси санауын, жоғары идеялықты алып келді. Қунбекінгі-кезекшілік алдында әткізілетін саяси хабарлар, жетісінен бір рет жүргізілетін саяси лекциялар осының айқын айғары, З. Қуатов, Ф. Назарбаев сияқты студенттеріміз бұл іске көнінен ат салысада. Олар әдептіктер рет университеттік комитеттің грамматаларымен ңараграталып, бағалы сыйлықтарға ие болды. Сол сияқты комсомол жасақшыларының қурамында біраз жылдардан бері істеп келе жаткан милиционның штаттанысы инспекторлары Д. Төлебергенов, К. Бисембаевар да өз істептімен басқаларға үлгі екені анық. Зан факультеттің студенті, университеттік оперативті комсомол жасақшыларының комиссары К. Бисембаева өз жұмысы жайлы:

— Менің болашак мамандығым тікелей қазіргі істеріммен байланысты. Бұл мені адамдармен сөйлесе біліп, олардың көніл-күйін дәл басып тануыма үретіп, келешекте мамандығыма практикалық жағынан даярланған кадр ретінде келуіме мүмкіншілік береді, — деді.

Т. МЫҢЖАСАРОВ.

Исключительно велика роль книги в деле образования и самообразования, т. к. книга наиболее совершенный и всеобъемлющий источник знаний, в ней дан и обобщен тот опыт, те знания, которые накоплены человечеством. Недаром А. И. Герцен писал: «Книга — это духовное завещание одного по-

коления другому». Поэтому приобщение к сокровищам книжного мира духовно обогащает человека, способствует росту его сознательности, образованности, внутренней культуры.

Уже с первого курса студентам необходимо уделить серьезное внимание работе с книгой. Материалы лекций углубляются, уточняются и расширяются в процессе чтения учебников и других литературных источников.

Работая с книгой, производя записи, студент лучше и прочнее запоминает изучаемый материал. Приступая к чтению книги, необ-

ходимо ясно определить цель этого чтения: а) общее знакомство с содержанием книги; б) отбор дополнительного материала по изучаемому вопросу; в) выявление определений, понятий, терминов; г) подбор доказательств и примеров; д) изучение источника для решения определенной проблемы и практической задачи; е) изучение книги одновременно с несколькими целями. Во всех случаях многие из существующих общих методических приемов работы над книгой должны быть использованы.

Изучение книги целесообразно начинать с общего знакомства с

автором, названием, оглавлением. Это уже в какой-то степени ориентирует в содержании книги. Введение, предисловие, примечания — знакомят с целью и задачами книги, дополняют скжато изложенные в тексте положения.

Первое чтение книги является предварительным и имеет целью охватить содержание книги или ее части, усвоить идею автора, его основные положения и определить свое отношение к ним. Обычно по-

СЕССИЯ КЕЛІП ҚАЛДЫ...

Қызың сессияға байланысты филфактік деканының орынбасары А. Х. Мищенко жолықкан едік:

— Студенттеріміздің көбісі жатақханада тұрады. Соңыктан да біз сессияға дайындықтың алдымен жатақхананы жабдықтаудан бастадық. Ақнаулы залдың жоктығына орай, бір болмені оку залина айналдыруға тұра келді. Комиссияның мүшкіншілікке унамайтының кеперіне де ілмейді. Шаршап қайтқан курбыларының дұрыс тынығына кедерін көлтегеріндең үқпайды да. Қоға — көп-көрнеү мемлекеттік мүлкіне зиян келтірген, бұзакылық іс-арекетін үшін тиісті орынға тапсырылды. Мұндай қалай болса солай, олқысоляқ жүретін, бетімен тірлік етуді үннатын, әлі күнге дейін студенттік тәртіпке үйрепе алмай, одан бойын аулақ салып жүретін тәртіп бұзушилармен үздіксіз күрес жүргізіліп келеді.

Осындай істер тек жатақханадағана емес, бас корпуста да жүргізіліп жатыр. Мұнда студенттердің сезін ол. Сәбит ДУЙСЕНБИЕВ.

Сессияға дайындығы мықты болсын деген мақсатпен жеке кабинеттер ашылды. Мысалы, қазақ ауыз эдебиеті және орыс ауыз эдебиетіне арналған кабинеттер. Сонымен қатар, араб боліміне арналған езінше бір жеке бөлме іске қосылды.

Жақында оку Советінде үлтірім жайлы мәселе койылды. Кураторлар кейір ерекше қадағалауды

кәжет ететін студенттердің қатарға косу туралы ойларын ортаға салды. Оларға қандай көмек көрсету керектігі ойластырылды.

Сессия басталып та кетті. Соған орай емтихан тапсырылатын пәндер бойынша көмекші мүгілімдер болдік.

Айта берер болсаң біз сессияға дайындықты сонау сары ала күзден бастағанбыз.

Студенттердің тәртіп, сабакқа қатысуы жайлы оку — үлтірім тактасын үнемі шыгарып тұрумыз және осы сияқты тағы басқа істерді жүргізуіміз осының айқын дәлелі бола алады, — деп аяқтады

— сезін ол. Сәбит ДУЙСЕНБИЕВ.

Аядай бөлмеде өзінен басқа пендес жок. Креслоға шалқая түсіп үнсіз отыр. Эрбір лабораториялық жұмыстан соң өзінің кабинетінде келіп, осылай онаша қалып демалуды үннатын. Қазір де солай. Ойлы жүзін бір нүктеден алмайды. Элде нениң шешімін табалмай отыргандай. Қенет еппен ғана онын тұрды, да терезе алдына келіп, сыртқа көз тастады. Дағыл сурьлттаптың тұр. Табигат күләзип, көнілсіз бір күйе енгендей. Ағаштар да сидыйп, көркінен айрылған. Жапырактар аяқ астында тапталып қалып жатыр. Қошеде сапырылысып өтіп жатқан жүрт. Қебісі жастар. Олар мына көнілсіз көріністі елең қылар емес. Қоңілді, жүздері жарқын. «Ия, жастар жүрген жер осы. Олардың көнілінде кірбің жок. Олар жайдарлықтан өзенгі білмейді. Жастың шак нағыз романтикағой», — деді ол өзінен өзі күбірлеп. Сөйтті де терең бір күрсінгендей болды. Еп-сәтте жүзінен мүн үялап қалғандай. Элде нениң аяқтан сияқты. Үнсіз. Жанары сонау алысты мензеп тұр. Бір сәтке ол мына дүниені үмткандай. Киял дүниесін өткен өмір белесін

шарлап барады. Ол қазір өзінен басқа пендес жок. Креслоға шалқая түсіп үнсіз отыр. Эрбір лабораториялық жұмыстан соң өзінің кабинетінде келіп, осылай онаша қалып демалуды үннатын. Қазір де солай. Ойлы жүзін бір нүктеден алмайды. Элде нениң шешімін табалмай отыргандай. Қенет еппен ғана онын тұрды, да терезе алдына келіп, сыртқа көз тастады. Дағыл сурьлттаптың тұр. Табигат күләзип, көнілсіз бір күйе енгендей. Ағаштар да сидыйп, көркінен айрылған. Жапырактар аяқ астында тапталып қалып жатыр. Қошеде сапырылысып өтіп жатқан жүрт. Қебісі жастар. Олар мына көнілсіз көріністі елең қылар емес. Қоңілді, жүздері жарқын. «Ия, жастар жүрген жер осы. Олардың көнілінде кірбің жок. Олар жайдарлықтан өзенгі білмейді. Жастың шак нағыз романтикағой», — деді ол өзінен өзі күбірлеп. Сөйтті де терең бір күрсінгендей болды. Еп-сәтте жүзінен мүн үялап қалғандай. Элде нениң аяқтан сияқты. Үнсіз. Жанары сонау алысты мензеп тұр. Бір сәтке ол мына дүниені үмткандай. Киял дүниесін өткен өмір белесін

шарлап барады. Ол қазір өзінен басқа пендес жок. Креслоға шалқая түсіп үнсіз отыр. Эрбір лабораториялық жұмыстан соң өзінің кабинетінде келіп, осылай онаша қалып демалуды үннатын. Қазір де солай. Ойлы жүзін бір нүктеден алмайды. Элде нениң шешімін табалмай отыргандай. Қенет еппен ғана онын тұрды, да терезе алдына келіп, сыртқа көз тастады. Дағыл сурьлттаптың тұр. Табигат күләзип, көнілсіз бір күйе енгендей. Ағаштар да сидыйп, көркінен айрылған. Жапырактар аяқ астында тапталып қалып жатыр. Қошеде сапырылысып өтіп жатқан жүрт. Қебісі жастар. Олар мына көнілсіз көріністі елең қылар емес. Қоңілді, жүздері жарқын. «Ия, жастар жүрген жер осы. Олардың көнілінде кірбің жок. Олар жайдарлықтан өзенгі білмейді. Жастың шак нағыз романтикағой», — деді ол өзінен өзі күбірлеп. Сөйтті де терең бір күрсінгендей болды. Еп-сәтте жүзінен мүн үялап қалғандай. Элде нениң аяқтан сияқты. Үнсіз. Жанары сонау алысты мензеп тұр. Бір сәтке ол мына дүниені үмткандай. Киял дүниесін өткен өмір белесін

шарлап барады. Ол қазір өзінен басқа пендес жок. Креслоға шалқая түсіп үнсіз отыр. Эрбір лабораториялық жұмыстан соң өзінің кабинетінде келіп, осылай онаша қалып демалуды үннатын. Қазір де солай. Ойлы жүзін бір нүктеден алмайды. Элде нениң шешімін табалмай отыргандай. Қенет еппен ғана онын тұрды, да терезе алдына келіп, сыртқа көз тастады. Дағыл сурьлттаптың тұр. Табигат күләзип, көнілсіз бір күйе енгендей. Ағаштар да сидыйп, көркінен айрылған. Жапырактар аяқ астында тапталып қалып жатыр. Қошеде сапырылысып өтіп жатқан жүрт. Қебісі жастар. Олар мына көнілсіз көріністі елең қылар емес. Қоңілді, жүздері жарқын. «Ия, жастар жүрген жер осы. Олардың көнілінде кірбің жок. Олар жайдарлықтан өзенгі білмейді. Жастың шак нағыз романтикағой», — деді ол өзінен өзі күбірлеп. Сөйтті де терең бір күрсінгендей болды. Еп-сәтте жүзінен мүн үялап қалғандай. Элде нениң аяқтан сияқты. Үнсіз. Жанары сонау алысты мензеп тұр. Бір сәтке ол мына дүниені үмткандай. Киял дүниесін өткен өмір белесін

шарлап барады. Ол қазір өзінен басқа пендес жок. Креслоға шалқая түсіп үнсіз отыр. Эрбір лабораториялық жұмыстан соң өзінің кабинетінде келіп, осылай онаша қалып демалуды үннатын. Қазір де солай. Ойлы жүзін бір нүктеден алмайды. Элде нениң шешімін табалмай отыргандай. Қенет еппен ғана онын тұрды, да терезе алдына келіп, сыртқа көз тастады. Дағыл сурьлттаптың тұр. Табигат күләзип, көнілсіз бір күйе енгендей. Ағаштар да сидыйп, көркінен айрылған. Жапырактар аяқ астында тапталып қалып жатыр. Қошеде сапырылысып өтіп жатқан жүрт. Қебісі жастар. Олар мына көнілсіз көріністі елең қылар емес. Қоңілді, жүздері жарқын. «Ия, жастар жүрген жер осы. Олардың көнілінде кірбің жок. Олар жайдарлықтан өзенгі білмейді. Жастың шак нағыз романтикағой», — деді ол өзінен өзі күбірлеп. Сөйтті де терең бір күрсінгендей болды. Еп-сәтте жүзінен мүн үялап қалғандай. Элде нениң аяқтан сияқты. Үнсіз. Жанары сонау алысты мензеп тұр. Бір сәтке ол мына дүниені үмткандай. Киял дүниесін өткен өмір белесін

с книгою

сле первого чтения трудно бывает понять весь материал, поэтому необходимо возвращаться к повторному чтению с пропуском тех мест, которые уже ясны или не имеют отношения к теме. Выборочное чтение наиболее важных мест возможно и в третий раз.

Читать рекомендуется быстро. При быстром чтении концентрируется внимание, устанавливается более тесная связь одного раздела с другим и обеспечивается лучшее усвоение материала. Добиваться

совершенствования техники чтения, не снижая качества усвоения прочитанного, может каждый, проявив усилия в повышении его темпов.

К чтению дополнительной литературы надо приступать после изучения основной, так как в ней можно найти характерные примеры, новые факты. В данном случае студента должны интересовать, в первую очередь, те вопросы, которые поставлены в программе. При повторном занятии не следует начинать «все сначала» и читать одновременно и то же. Целесообразно возвращаться к трудному материалу, ко-

торый после первоначального изучения не был полностью понят.

Конспектировать основную и дополнительную литературу лучше при повторном чтении. Запись — это документальный след от работы с книгой. Сам процесс записи прочитанного материала организует работу студента и улучшает качество чтения, облегчает усвоение и запоминание содержания прочитанных книг. Для того, чтобы записи были цennыми, надо выделять основные мысли и записывать их в более конкретных формулировках. Фиксирование

записей, столының үсті кітапқа толы шетте отырған жігітке жақындасты.

— Құлымбетов Тайтөре, — деп таныстырыды ол өзін. ФМПМ-нің мемлекеттік белгіміндегі 4-күрсекте оқиды екен.

— Алты сабактан емтихан тапсырамыз, — деді ол, — алтауы бірінші біріншінде аудиторияда жақындасты болмак.

...Мұнан кейін де бірнеше студенттермен сұқбаттасудың сәті түсті.

Химия факультетінен Зыліка Бердікулова:

— Алда ошын күтпіл түр. Қай-қайсысы да тиянақты дайындауды қажет етеді. Алмагұл, Нұрбібі, Айша секілді озаттарымыз болып группадағы үлгірімді бүріншідан да жақсартуды ойластырыды.

Бүгінде курстастарымыңын бері де сессияға ыждағатты дайындықпен келді — деді.

...Өзін химфактын 4-ші курсында оқимын деген студент-қызы аты — жөнін айтқысы келмедин. «5 емтихан, 6 зачет тапсырамыз», — деді ол, — бері де қызын, ері мен үшін сондай коркынышты сияқты. Кеңінде кадағалап жүргемен соң енді кештеу тым. Сонда да болса суга жеткен тал кәрмәйнан көрінісінің меніні.

Кызы сөзі көнілге реніш көлеңкесін үзілді.

— Бұл менін студенттік өміріндегі алғашкы синақ кой, — деді журналистика факультеттін 1-ші курс студенті Ләззат Сүйеусова, — әндіктан да ол маған қызы болып көрінүмен бірге жүрексіндірінде сияқты. Курстас дастарым — Айгүл, Тәрбие, Гүлжаннэттармен бірге уақыттың көбін осында өткізмін. Тіпті кітапхана біздің екінші үйімізге айналып кеткендей...

Біз орайын тауып кітапхана қызметкері — Н. К. Каридимен жолынан.

Алпыс жылдың асуласын, белдерін. Үлы еңбекті дубрілетіп түр жастық, Біз бірінші түреп тіліп, тыңды аштық. Біз бірінші Нұрек, БАМ-ға аттанып, Біз бірінші жұлдыздармен сырластық. Өзендерге бұғау салып дес бермес, Күш қуатын айналдырық ГЭС-терге. Шекісіз далам тұтас галлактикадай, Ильич шамы жарқыраған кештерде. Кел, кел жылым, шаттығынды жасырма, Катар түзе алпыс жылдың қасына. Ақ көңілмен ақ қайнарды атайды, Студенттік дастарқанын басында.

***
Алтын заның аясында шуакты, Ақ тілектер бір арнаға құлапты. Алматымда түнгі он екі, аспаннан, Нұр жұлдыздар жауып жатқан сияқты...

Иемберді ТАСТАНОВ.

КЕЛ,
ЖЫЛЫМ!

Ақ шекпенде, ақ сақалды, ақ адам, Сендерсіндер той басқарар тамадам. Есік қағып келуінді тағаттыз, Жылмен бірге күтіп отыр бар адам. Жасыл шырша өрнектеген ақ түнін, Сәлем саған, ақ нұр жауған сәтті күн! Ақ қағазға сезімінді актарып, Құлап-құлаш жыр жазайтын тап бүгін. Жүргіме асқак шабыт бер менін, Жырга қосам бейбіт күннің ерлерін. Жырга қосам сенде бүгін түйіскен,

прочитанного можно вести различно, в зависимости от целей выбирается наиболее удобная форма. Существует несколько форм записи: план, выписки, тезисы, конспект.

УНИВЕРСИТЕТ
ЫНЫСЫ

Е. Е. ГВОЗДЕЦКАЯ.

Кала сымтындағы коян жон жоталар кар жамылғалы қашан. Қазір де сол жақтан ызырық жел еседі. Колдас бойы тоңазып, үстіндегі сұрғылт плашының жағасын көтере қымтансып алды.

«Қыс та келді. Сессия да таяп қалыпты. Ал, біздің қызы емтиханға деген дайындығының деңгейі қандай».

Колдас, басына келген бұл сұрақта жауап іздел мазасызданды. Үйткені ол, факультеттің оқу-тәрбие комиссиясынан председателі. Студенттердің оқу-үлгерім дәрежесінде жаңы ауыратындардың бірі.

Жалпы, сессия жақындағы дегенше одан маза кетіп тынышсыздана бастайтын. Қашан көрсөн, де бір істі бастамағып көтеріп дабыл қағып жүгіріп жүргені.

Жаңа әлгіде ғана оку тәрбие комиссиясы қызы сессияға әзірлік барысын талқыладап, оку үлгерім жаңын жақсартудың бірката шараларын белгілеген болатын. Кейбір үлгерім нашар студенттер оку озаттарының камкорлығына тапсырылды. Үздік оқытундарга оларды қызы синаққа жақылап дайындауда жауапкершілігі жүктелді. Колдастың бұл жыналыстан шыққан беті еди.

— Бұл да бір оңтайтын келіп, онын онғарылған іс болды — деді ол, жының етіп.

Көкейіндегі көңіліндегідей орындалып, өзіне — өзі риза болғанда, өзімен — өзі сойлесіп кету бала жаңын бергі дағдысы еді. Бәлкім, бұған, сонау оңжылдықты аяқтап, шопан таяғын қолына ұстаған қүндеріндегі иен далада жеке — жарым журуйнің де тигізген әсері бар болар.

Әркімнің өмірдегі асу жолы бар, әрлеуі бар десек. Колдас өмірінің биікке бастар баспаңдағы еңбектен басталады. Шопан таяғын қолға алып, өмірмен бетпе-бет келу, оның аудын жынына тұсы — жас жігітті жақсытады. Қайта жігерлендіре түседі, ширыктыра түседі, шириата түседі. Жастығына қарамай мойнына жүктеп алған аудын міндетті, көтерген жүгінің жауапкершілігін сезіну — балан жігіттің әр нәрсеге байылпен қарап байсалды, тыңғылдықты жан болып қалыптастыруна септігін тигізді.

Оның, осындағы жігерлілігін, қажыры — қайратын, ері еңбектегі кол жеткен табыстарын ескере отырып, совхоз партия үйімы 1974-жылдың көктемінде Колдастың партия мүшелігіне кандидаттыққа қабылдалап, зор қуанышқа белдейді. Сол жылдың күзінде Колдас ҚазГУ-дің заң факультеттің бірінші курсына документтерін тапсырып, окуға қабылданады.

Ол университеттегі алғырымын тез арада көзге шашынады. Факультеттің көфамдық өміріне белсенді араласа отырып, сабак үлгерімінде тиляқтықтара карауды. Соның нәтежесінде алғашкы семестрдің үздік аяқтап, «тұсау кесер» сессияның корытындысында, емтихан болған пәндерді жақсы игеруімен көзге түседі. Курстасы оку озаттарының қатарына қосылады.

Осы, бірінші курсы бітіруге таяу, Колдас — тағы бір шаттыққа кенеледі. Университет партия үйімы оны мүшелікке өткізген. Келер жылы курс коммунисттердің оған үлкен сенім артып, өздерінің жетекшілігін салайтын. Міне, содан бері заң факультеттің төртінші курс студенті, оку озаты, коммунист Колдас Амалов факультеттегі көфамдық істердің үйіткесін болып өз жолдастарына үлгі — онеге танытып келеді. Ол, сонымен бірге, студенттердің ғылыми қоғамына катыса отырып, осындағы «әкімшілік правосы» үйрімсіне де жетекшілік етеді.

Колдас адымдай басып асығып келеді. Алда, оны ертеннің күннің жаңа істері күтіп түрді.

Т. ҚҰЛАЖАНОВ.

доверенное лицо партии

Такой строгий подход к подготовке лекторов обеспечивает успех дела. Так, на недавно организованном групповом выезде молодых лекторов в Энбекши-Казахский район, выступления прошли успешно. Большинство лекторов были награждены похвальными грамотами и памятными подарками Алма-Атинского обкома комсомола и Энбекши-Казахского райкома партии. Особенно отличились студенты А. Зенгин, выступивший с лекцией «Маоизм — разновидность антикоммунизма», Ш. Тулагенов и А. Сахно, поборовавшие свои силы в освещении вопросов внешнеполитической деятельности КПСС на современном этапе.

Приятно было слышать, что молодой человек, комсомолец, с позиций ленинского учения и решений XXV съезда КПСС ярко и убедительно показывает наступательный характер и глубоко гуманное содержание внешнеполитической программы нашей партии, ее классовый подход к решению проблем международного развития, выясняет многообразные процессы прогрессивных общественных изменений в мире, объясняет новые явления в мировой политике, разоблачает агрессивную сущность империализма и его историческую беспроспективность. Десятки и сотни таких встреч с трудящимися города и области оставляли неизгладимое впечатление у молодых лекторов.

«Никогда не забуду свой первый выход в аудиторию, к швеям фирмы имени Гагарина, — вспоминает выпускник университета молодого лектора, ныне аспирант КазГУ А. Матвиенков. — Свое первое выступление я чуть не завалил, хотя тщательно его готовил». Потом студента юридического факультета еще и еще раз приглашали в рабочую аудиторию, те же швеи слушали и не переставали восхищаться талантом молодого оратора. Александр был гостем и у тружеников Алма-Атинской и Карагандинской областей. Он рос и мужал, стал лучше учиться, университет окончил с отличием.

Таких примеров немало. О целесообразности сложившейся системы подготовки молодых лекторских кадров в КазГУ говорили сами студенты на выпускном вечере, где 75-ти молодым лекторам и политинформаторам были вручены специальные удостоверения, а 20-ти лучшим из них кроме того — и почетные грамоты обкома и горкома комсомола.

Такие качества, как идеальная убежденность, партийная принципиальность, страсть, честность и правдивость, простота, внимательность, вежливость по отношению к людям невозможно выработать без глубокой преданности делу партийного пропагандиста, высокой заинтересованности и самодисциплины.

Известно, что в подготавке молодых лекторов приходится преодолевать немало трудностей в связи с тем, что вся эта работа ведется на общественных началах, порой благодаря усилиям отдельных энтузиастов и инициаторов, требует огромных моральных издержек и времени. Но зато приятно, когда эти издержки оправданы.

Пропаганда — это творчество, а творчество — всегда трудности и поиск. Лучшие ораторы нашей партии были страстными, глубоко идеиними пропагандистами, борцами за великое дело коммунизма. Идеал лектора — это трибун, о котором говорил В. И. Ленин. Уметь анализировать собственные успехи и неудачи, делать из них выводы, идти вперед — таков путь совершенствования партийного пропагандиста — доверенного лица великой партии Ленина.

М. ПУЗИКОВ,
ректор народного университета лектора-международника,
доцент.

В УЧЕБЕ И СПОРТЕ

Большой праздничный спортивный вечер собрал в актовый зал межхата множество гостей: любителей спорта, болельщиков, физкультурников, спортсменов.

Много теплых слов приветствий и поздравлений выпало не только на долю тех, кто составляет сборную команду университета по многим видам спорта, но и на долю их наставников, на долю помощников и организаторов спортивно-массовой университетской работы, членов правления спортивного клуба КазГУ. Это А. Т. Лукьянов — проректор университета, Т. Ахметов — сотрудник химфака, А. Калышев — зам. секретаря комитета комсомола вуза, множество студентов, принимающих активное участие в спортивной жизни КазГУ.

Среди награжденных — ведущие спортсмены университета, чьи имена не раз звучали среди победителей самых крупных соревнований республики.

Докладчик — председатель спор-

тивного клуба КазГУ Т. Досмухамбетов проанализировал достигнутые успехи, назвал деканов, уделяющих большое внимание физической культуре на своих факультетах, рассказал о традиционных соревнованиях, проводимых в университете, о задачах членов спортивного клуба КазГУ на 1978 год. Лучшим спортсменам и их тренерам были вручены грамоты и дипломы, ценные призы, цветы.

На снимках: проректор университета по науке, профессор А. Т. Лукьянов вручает переходящие кубки деканам физфака и юрфака Е. В. Коломейцу и К. С. Ургешбаеву. Спортсмены этих факультетов стали победителями XXX университетской спартакиады.

ЗА ПОБЕДУ СПОРТЬЕ!

В двадцатых числах декабря минувшего знаменательного года в Москве проходила Международная научная конференция студентов социалистических стран, посвященная 60-летию Великого Октября.

На этот представительный научный молодежный форум из нашей республики были персонально приглашены студенты-лауреаты VI Всесоюзного конкурса по общественным наукам, истории союзов молодежи и международного молодежного движения.

В число приглашенных вошли пять студентов из Казахского государственного университета имени С. М. Кирова. Ортбаева Бакы и Захарова Татьяна (3 курс философско-экономического факультета) выступили с докладом «Борьба Восточно-Казахстанской партийной организации за скорейшее внедрение в производство достижений

октябрьской социалистической революции, а ее открытие совпало с большим событием в Советской стране — 90-летием со дня студенческой сходки в Казанском университете, в которой участвовал В. И. Ленин. Подавляющее большинство участников открывющейся конференции — отличники учебы, активисты, победители национальных конкурсов студенческих научных работ, посвященных 60-летию Октября. В Советском Союзе, — отметил оратор, — студенческие научные конференции по общественным наукам проводятся с 1967 года. За 10 лет в них приняло участие более 5 миллионов юношей и девушек. Примечательно то, что большинство работ выполнено на конкретном фактическом материале, многие из них явились результатом походов по следам революционных и боевых событий. Органическим продолжением конкурса явилась пропагандистская работа, она способствует формированию идейной убежденности, развитию философско-политического мышления студентов, умению разобла-

чить антинаучные буржуазные концепции».

С приветственным словом к участникам конференции обратились заместитель министра высшего и среднего специального образования СССР Н. Ф. Краснов и академик А. В. Фокин. Доктор философских наук, редактор журнала «Рабочий класс и современный мир» А. И. Соболев выступил с докладом «Марксизм-ленинизм и современный мировой процесс, в котором подчеркнул, что в наши дни, как говорил В. И. Ленин, наступил такой период, когда теория освещает путь к практике. Это положение претворяется в жизнь не только в советской стране, но и во всех социалистических странах.

На пленарном заседании выступили также руководители делегаций братских союзов молодежи. Все они отмечали, что 1977 год для их стран был особенным, они вместе с советским народом праздновали 60-летие Великой Октябрьской социалистической революции.

Затем в здании Высшей комсомольской школы при ЦК ВЛКСМ начали свою работу пять секций: истории коммунистических и рабочих партий социалистических стран, марксистско-ленинской философии, политической экономии, научного коммунизма, истории братских союзов молодежи и международного молодежного движения. В работе каждой секции приняли участие студенты из разных социалистических стран. Тематика докладов была разнообразной, каждое выступление прослушивалось с интересом, докладчикам давалось много вопросов.

В секции истории братских союзов молодежи и международного молодежного движения с интересным докладом о роли боевых и революционных традиций в воспитании учащейся молодежи выступил студент Монгольского государственного университета Ганжурын Эхтайван. Исходя из высказыва-

ем, что он очень любит русский язык, его правильная речь подтверждала это. Начиная с третьего курса, он активно участвует в научной работе, проводит эксперименты в школах, получает интересные данные, ставшие содержанием представленного им на конференции доклада, будет продолжать исследование и надеется, что станет участником следующей международной научной конференции, которая по традиции должна состояться теперь в другой социалистической стране (пока неизвестно в какой).

На секционных заседаниях выступило около ста докладчиков. Участники конференции награждены дипломами Министерства высшего и среднего специального образования СССР, медалями и ценными подарками.

На конференции обсуждались вопросы о том, как совершенствовать научно-исследовательскую деятельность студентов, как продуктивнее могут студенты участвовать в разработке важных проблем в области общественных наук и участвовать в коммунистическом воспитании молодежи, какими путями идти к укреплению сотрудничества между молодежными организациями высших учебных заведений.

В дни работы конференции ее участники были гостями московских вузов, где проводились вечера интернациональной дружбы, а также возложили венки к Мавзолею В. И. Ленина и могиле Неизвестного солдата. Можно с уверенностью сказать, что научный форум студентов в Москве стал ярким событием в укреплении дружбы между молодежью социалистических стран, еще одним свидетельством возрастающего интереса студенческой молодежи к ведению научной работы по общественным наукам.

Т. П. СТРУЦ,
доцент кафедры педагогики и
психологии КазГУ
им. С. М. Кирова.

ӨНЕР — ӨЗ ЕҢШІ

ДОСЫМ ЖАЙЛЫ СЫР

Міне, студенттік өмірдің тағы бір күні отіп барады. Сабактан шынып келеміз. Даңада кеш. Қала көшелерінің алар оттары жарқырайды. Қыстың ерте түсетін кеші, бұйығы түн-ай, өз міндетіне кіріспін, тәңрекке билігін орнатпак,

Күн бойы аудиторияда отырғандықтан ба, шаршаганым болар, бой сергітіп, көші бойлап жүргім келді. Бірак, ертең тағы сабак, қой... Оны қайтам. Аялдамаға көзім түсті. Автобус күтүшілер жетерлік. Бір автобус токтамай кетті. Енді біріне бәрі тығылсып мінін жатыр.

Мен де көптің бірі болып жармаса бердім.

Өзіміздің жатакхана да елес берді. Ағаштарды жағалай өтетін жалғыз аяқ сүрлеуге түстім.

Кешкі дала мұлған тұр. Тұс ауа жаууды бастаган кар толастар емес.

Қыстың лағыл кеші-ау менің сезім пернелеріндің қыттықта, сиңа суыртқытайды.

Мен ойланып келем.

ШЕГІНІС... САҒАТ ТІЛІН ҚЕРІ БҮРАСАМ...

Оның әлгінде екінші парға кірердегі сөздері құлағымда жаңырыды.

— Інім армиядан келіпті. Дәл қазір телеграмма алым үйден, — дейді ол.

— О, Жүке-куаныш құтты болсын, ортақпыз, — деп колын алуда бәрі.

Армия демекші — Отан-ана, борышын өтеп, туған жерге оралып, сонаң соң осы университетімдің есігін ашқалы да үшінші жыл екен-ау.

Уақыт, шіркін неткен жүйрік едің... Сен бір тұлпарсың ғой, сабакым.

Достым, біздің асыл жолымыз сол, бұдан үш жыл бүрінші қыстың алғашқы айынан басталған жоқ па. Екеуміз сол жылы кездесіп достық салтанатын бастағанбыз.

1975 жылдың күзінде университеттің дайындық бөліміне қабылданды.

Жатакхана да алдық. Алғашкы танысу кеші.

Жайлаубай — Ақтөбеденмін. Дүрәл — Шымкенттен келдім, Абдолла — Қызылордалықын, Жұмабек — Торғай, Арқадан болам. — Мен де қолымды ұсынды — Болат, Тұлқібастамын.

Шағың ғана бөлмеде тұрып, бәріміз студенттік өмірге түңгыш қадам басты.

Армандарымыз бір ариада табысты. Ауылдың қарапайым, үян мінезін ала келген біздер, шұлы, кияметі мол қалаға да үйреніп алдык.

Бәріміз жиналған бір кештің саған ән салғызыбы. Имене, жасқанда көс ішекті домбыраны колына алып, күй төгілген пернелерін шерте берді. Илья Жакановтың «Әсөлім» әні. Тына қалып, үйіп тындала бердін.

Наз уйн, күмбірел, арамызда сол кештен әнші Жұмабек атанды.

АНКЕТА ОРНЫНА: НЕМЕСЕ ҚЫСҚАША ТАҢЫСТЫРУ.

Оның аты — Жұмабек Қенжалин. С. М. Киров атындағы Еңбек Қызы. Ту орденді казак мемлекеттік университетінің II-курсында оқыды. Оқу озаты, факультет кәсіподақ үйімшың белді мүшесі.

Өткен жазың еңбек семестрін де үлкен табыспен шығарып салды. Озат құрылышы — студент болды. Факультетте үйімдасқан домбыра оркестрінің мүшесі, олар откен жылы университеттегі (студенттер) факультет аралық көркемнерпаздардың көктемгі байқауында бұл оркестр үйірмесі үшінде үшінші орынға шықты.

Менің досым — журналистика факультеттін студенті.

Студенттер калаңышы түнгі үйкі құшағына берілген. Жауған кар тиылтып. Ай нұрын төгіп тұр. Аспандагы жүлдіздар бейне колдан шашқан шашқадай-а.

Самсал қалған. Кейбір бөлмелердің шамдары сөибенгі. Эрине ертегі сабакқа дайындық жүргізіп жатқандар болар. Тұған жеріне, ата-анасына, достарына хат жазуда ма екен?

Бәлек, сағыншытары, көңіл көгершіндегі — сүйіншілдеріне хат жолдауда шығар.

Жұмабек білемісін, сен әз әнін «Айнұрымды» жазып бітерде қалай толқыдың. Сен айтасың біз тындаимыз. Өз пікірлерімізді ұсындық. Күндіз-түн ыңылдан кайталаңысы.

— Менің тұнғышым гой. Дүниеге үлкен әсермен, толқу мен қуаныш үстінде келуде — дедім. Біз көліктік, біз әнінді айтатын болдық, өзіміздің сүйікті әніміздің бірне айналды.

Ал өзің халқымыздың дүлдүл әншілері «дала композиторлары» Естайдың «Жай қоңыр», Мәдидің «Каркаралы», Мұхит, Балуан Шолак жәндір орындағанда өмірдің дән ризалық білдіріп, кол соғамыз.

Студенттік үйлену тойы. Оқи жүріп, семьяның тауқіметін де ала журу оңай болмаса керек. Екеуінің қоңілдерін жарасты. Әлимамен үй күрдін.

Әлима да КазГУ де филология факультетінде оқыды. Қайран шаттық шақ. Соңы рет жатақханамен қоштасар сәттерің де мәнгі есте қалған болар. Любовь Ивановна беттерінен сүйіп, лентаны қиғанда екеуің де жылзаган едіндір.

БІЗ АЙСАҚ: задындағы асыл қасиет — достарыңа деген сүйіншілік.

— Оқу мен өнерді үштасыра білгендесін. Ал мұндай, студенттер қашанда биіктен көріпегі сөзсіз.

Болатбек ОРМАНОВ,

Т. ИМАНБЕКОВ.

Зам. редактора